

Waardevolle nieuwe rassen op rassenlijst

Voor uitzaai 2005 zijn weer enkele nieuwe rassen opgenomen op de rassenlijst. De nieuwe resistente rassen zijn een waardevolle aanvulling op het bestaande rassenaanbod. Het rassenonderzoek op percelen zonder besmetting is na 85 jaar stopgezet.

Rhizomanie

De zeven nieuwe rassen met een resistentie tegen rhizomanie zijn Shakira, Rosagold, Radial, Leandra, Silotta, Pelican en Henrietta. Vijf van deze rassen halen de financiële opbrengst door een hoog suikergehalte: Henrietta (108), Shakira (106), Leandra (104), Silotta (103) en Pelican (102). Ofschoon de rassen wel verschillen vertonen in gehalte aan K+Na en aminoN, hebben ze een vergelijkbare winbaarheid. Rosagold en Radial halen de financiële opbrengst vooral door een hoge wortelopbrengst (respectievelijk 107 en 103). Silotta en Pelican vallen op door hun goede bodembedekking. Die is beter dan bij de huidige rhizomanieresistente rassen. Ook bij de kophoogte en de hoeveelheid meegeleverde grond zijn er verschillen tussen de rassen. Wilt u voor uw perceelomstandigheden de juiste keuze maken, maak dan gebruik van 'Betakwik rassenkeuze en optimaal areaal' op www.irs.nl.

Rhizoctonia

Ivano, Solano en Applause zijn nieuwe rassen in het rhizoctoniasegment. Ivano is tevens resistent tegen cercospora. Deze rassen worden ook genoemd in de tabel met rhizomanieresistente rassen. Ivano en Solano stonden vorig jaar ook al op de rassenlijst, maar nog zonder gegevens bij aanwezigheid van rhizomanie.

Schierter in een rhizoctoniaresistent ras.

Uit het onderzoek naar de rhizoctoniaresistentie blijkt deze resistentie van de aanbevolen rassen gelijkwaardig. Van deze aanbevolen rassen hebben er drie een vrij hoog suikergehalte: Heracles (105), Applause (104) en het meervoudig resistente ras Ivano (103). Van de nieuwe rassen hebben Solano en Ivano een winbaarheid die iets boven het gemiddelde ligt en Applause gemiddeld. Dit in vergelijking met de rhizomanieresistente rassen.

Afgelopen jaar bleken enkele rhizoctoniaresistente rassen erg schietergevoelig. De problemen deden zich vooral voor bij Magnolia en in mindere mate bij Laetitia. Echter, ook bij veel andere rhizoctoniaresistente rassen kwamen er enkele problemen voor. Over het algemeen zijn de rhizoctoniaresistente rassen schietergevoelig. Deze gevoeligheid uit

zich niet alle jaren. De schietervorming wordt bevorderd door koude in de periode na zaaien, eigenlijk na opname van vocht door het zaad, tot ongeveer het stadium van de eerste echte bladeren. Dit proces wordt echter omgekeerd door een warme periode daarna. In 2004 was de maand mei vrij koel, waardoor de omkering van het schietervormingsproces onvoldoende plaatsvond. Een loonwerker in het zuidoosten van Noord-Brabant merkte op dat een grotere ploegdiepte dan normaal ook tot meer schieters leidt. Dit kan doordat een grotere ploegdiepte op lichte grond zure grond naar boven brengt waarin kieming en opkomst traag verlopen.

Om problemen met schieters te voorkomen, geldt voor alle rhizoctoniaresistente rassen, maar vooral voor die rassen waarmee de problemen in 2004

Rhizomanierassenproefveld in Biddinghuizen in 2004. Foto genomen vanaf een windmolen.

(foto: Harry van Woerkom)

het grootst waren: zaai niet te vroeg en niet te diep, zodat de bieten snel het twebladstadium kunnen bereiken en de lengte van een periode van koude beperkt blijft. Probeer alles in het werk te stellen voor een vlotte veldopkomst.

Cercospora

In de tabel met rhizomanieresistente rassen staan nu vier rassen die minder gevoelig zijn voor cercospora. De rassen Casino en Deleita werden vorig jaar al aanbevolen, maar nog niet in de tabel vermeld. Geheel nieuw zijn Lucata en Elixir. Alle genoemde rassen hebben een gemiddelde winbaarheid en een vrij hoge grondtarra. Alleen Deleita heeft een bovengemiddeld suikergehalte, echter bij een minder dan gemiddelde wortelopbrengst. De cercosporaresistente rassen zijn niet geheel resistent tegen deze bladschimmel. Eigenlijk is er sprake van minder gevoelige of tolerante rassen. De teelt van deze rassen betekent over het algemeen dat een bespuiting tegen cercospora later en minder vaak nodig is.

Bietencysteaaltjes

Bij de rassen met resistentie tegen bietencysteaaltjes is Pauletta nieuw

opgenomen in de rassenlijst. Ten opzichte van het bekende ras Paulina heeft Pauletta een duidelijk hogere wortelopbrengst onder rhizomanieomstandigheden. De hoeveelheid meegeleverde grond is lager en de kophoogte is groter.

Uit onderzoek in de klimaatkamer blijkt, in vergelijking met Paulina, dat bij Pauletta ongeveer 2,5 keer zo veel cysten op het wortelstelsel gevormd worden. Ter vergelijking: rassen zonder bietencysteaaltjesresistentie vormen ongeveer tien keer meer cysten dan Paulina. De gegevens onder met bietencysteaaltjes besmette omstandigheden zijn voor het eerst in de rassenlijst vermeld in een aparte tabel.

Meervoudig resistente rassen

Ivano is het enige meervoudig resistente ras op de rassenlijst. Dit ras is resistent tegen rhizomanie en rhizoctonia en is ook minder gevoelig voor cercospora. Het resistentieniveau tegen rhizoctonia is gelijkwaardig aan de andere rassen met resistentie daartegen. Hetzelfde geldt voor de gevoeligheid tegen cercospora; Ivano is daarin gelijkwaardig aan de rassen vermeld onder het kopje 'cercospora'.

Rassen voor percelen zonder besmettingen

Voor percelen zonder besmettingen zijn vijf nieuwe rassen opgenomen: Rosabelle, Anastasia, Charme, Conchita en Carlotta. Drie van deze rassen zijn resistent tegen rhizomanie (Rosabelle, Anastasia en Charme) en brengen financieel meer op door vooral een hoge wortelopbrengst. De twee andere nieuwe rassen (Conchita en Carlotta) danken hun financiële opbrengst vooral aan een hoog suikergehalte.

Van de vijf beste rassen op deze lijst zijn er nu vier resistent tegen rhizomanie. Naast de drie nieuwe rassen is dit ook Aligator. Van de beste vijf heeft alleen Rosetta geen resistentie tegen rhizomanie. Dit is ook de reden om het onderzoek op percelen zonder bijzondere besmettingen vanaf 2005 te staken. Hiermee komt een einde aan ruim 85 jaar onderzoek aan rassen voor teelt onder niet-besmette omstandigheden.

Jan Wevers